

Beregning av satser for tilskudd ved produksjonssvikt 2023

Rapport nr. 18/2023
13.02.2023

Rapport: Beregning av satser for tilskudd ved produksjonssvikt
2023

Avdeling: AHA

Dato: 13.02.2023

Ansvarlig: Elin Hoel

Bidragstere: Herman Morken, Lars Aage Gulbjørnrud, Mikael Meland

Rapport-nr: 18/2023

Forord

Denne rapporten beskriver beregningene, og foreslår nye satser til beregning av tilskudd ved produksjonssvikt i plante- og honningproduksjon. Forskriften ligger på Landbruksdirektoratets hjemmeside www.landbruksdirektoratet.no.

Nye forslag til satser er bestilt av Landbruks- og matdepartementet som en del av Landbruksdirektoratets gjennomgang i forkant av Jordbruksavtalen. Satsforslagene skal legges frem for partene i jordbruksoppjøret.

Oslo 13.02.23

Innhold

Forord	2
Innhold	3
Sammendrag	5
1 Forutsetninger	7
2 Korn og annet frø til modning	7
2.1 Hvete	8
2.2 Rug/rughvete	8
2.3 Bygg	8
2.4 Havre	8
2.5 Oljefrø	9
2.6 Erter til modning	9
2.7 Erter og bønner til konserver	9
2.8 Engfrø	9
3 Grovfôr	11
3.1 Grovfôr salgsproduksjon	11
3.2 Grovfôr i foretak med husdyr	11
4 Potet	12
4.1 Potet til konsum	12
4.2 Spesialpotet	13
4.3 Potet til industri	13
5 Grønnsaker	14
5.1 Kålrot	15
5.2 Hodekål til konsum	15
5.3 Hodekål til industri	15
5.4 Blomkål til konsum	16
5.5 Blomkål til industri	16
5.6 Brokkoli	16
5.7 Rosenkål til konsum	17
5.8 Rosenkål til industri	17
5.9 Kinakål	17
5.10 Rødbeter til konsum	18
5.11 Rødbeter til industri	18
5.12 Knollselleri til konsum	18
5.13 Knollselleri til industri	18
5.14 Purre til konsum	19
5.15 Purre til industri	19
5.16 Løk	19
5.17 Sylteagurk	20
5.18 Gulrot til konsum	20
5.19 Gulrot til industri	20
5.20 Salat på friland til konsum	21
5.21 Salat på friland til industri	21
5.22 Isbergsalat til konsum	21

	5.23 Isbergsalat til industri	22
6	Frukt	23
	6.1 Epler til konsum	23
	6.2 Epler til press	24
	6.3 Pærer	24
	6.4 Plommer	25
	6.5 Moreller	25
	6.6 Kirsebær	26
7	Bær	27
	7.1 Jordbær til konsum	27
	7.2 Bringebær til konsum	28
	7.3 Jordbær og bringebær til industri	28
	7.4 Solbær til industri	28
	7.5 Hageblåbær/kostbare bær til konsum	29
8	Honning	30

Sammendrag

Rapporten beskriver beregningene, og foreslår nye satser til beregning av tilskudd ved produksjonssvikt i plante- og honningproduksjon. Nedenfor følger en tabell for hver vekstgruppe/produkt med forslag til nye satser. Alle satser for korn og frø til modning, samt grovfôr er avrundet til nærmeste 5 øre. Satsene for poteter, grønnsaker, frukt og bær er avrundet til nærmeste 10 øre.

Vekstgruppe: Korn og annet frø til modning	
Vekst	Anbefalt sats kr per kg
Hvete	4,25
Rug/rughvete	3,85
Bygg	3,60
Havre	3,65
Oljefrø	7,25
Erter til modning	5,10
Erter og bønner til konserveres (høstet før modning)	4,70
Raigras	19,10
Timotei, engsvingel, m.fl.	40,10
Engrapp, kløver m.fl.	93,30

Vekstgruppe: Grovfôr	
Vekst	Anbefalt sats kr per kg/FEM
Grovfôr salgsproduksjon	2,85
Grovfôr i foretak med husdyr	4,40

Vekstgruppe: Potet	
Vekst	Anbefalt sats kr per kg
Potet til konsum	4,30/4,20
Spesialpoteter	6,60/6,30
Potet til industri	3,30

Vekstgruppe: Grønnsaker	
Vekst	Anbefalt sats kr per kg
Kålrot	8,90
Hodekål til konsum	7,20
Hodekål til industri	2,90
Blomkål til konsum	15,90
Blomkål til industri	8,00
Brokkoli	27,00

Rosenkål til konsum	41,20
Rosenkål til industri	12,40
Kinakål	13,70
Rødbeter til konsum	13,10
Rødbeter til industri	3,00
Knollselleri til konsum	18,20
Knollselleri til industri	5,90
Purre til konsum	19,10
Purre til industri	11,00
Løk	6,50
Sylteagurk	8,20
Gulrot til konsum	5,30
Gulrot til industri	2,00
Salat på friland til konsum	46,40/40,60
Salat på friland til industri	22,30/17,70
Isbergsalat til konsum	21,30/17,90
Isbergsalat til industri	14,20/10,80

Vekstgruppe: Frukt

Vekst	Anbefalt sats kr per kg
Epler	20,40/11,20
Epler til press	10,50/5,90
Pærer	19,00/10,30
Plommer	30,00/22,10
Moreller	70,00/60,00
Kirsebær	11,70/9,70

Vekstgruppe: Bær

Vekst	Anbefalt sats kr per kg
Jordbær til konsum	69,80/61,20
Bringebær til konsum	100,80/92,30
Jordbær og bringebær til industri	31,80/29,80
Solbær til industri	11,70/9,70
Hageblåbær/kostbare bær til konsum	108,60/100,00

Honningproduksjon

Produksjon	Anbefalt sats kr per kg
Honning	130,00

1 Forutsetninger

Vi har valgt å ikke trekke fra høstekostnader i beregningen av tilskuddssatser. Dette ut fra at de faste kostnadene uansett vil påløpe, mens arbeidskraftkostnader ofte vil ha liten alternativverdi. Hvorvidt høstekostnader burde vært trukket fra vil variere mellom de ulike tilfellene, og i sum har man derfor valgt å ikke trekke de fra.

2 Korn og annet frø til modning

I denne gruppen er det beregnet satser for:

- Hvete
- Rug/rughvete
- Bygg
- Havre
- Oljefrø
- Erter til modning
- Erter og bønner til konserver (høstet før modning)
- Engfrø

Kornartene har målpris. Som tidligere har vi tatt utgangspunkt i målprisen i beregningen av satsene. Målprisen gjelder imidlertid bare ved de kornmottakene som er definert som målprisanlegg. Derfor tar satsberegningen for kornartene hensyn til hvilken pris som faktisk har blitt utbetalt til produsentene de siste fem årene. Vi har brukt den gjennomsnittlige andelen som den utbetalte prisen utgjør av målprisen til å finne prisen som ville ha blitt utbetalt til en produsent i avtaleåret 2022–2023.

Vi har tidligere brukt samme metode for å beregne satsen for oljefrø, med unntak av at vi har lagt til grunn at faktisk utbetalt pris er lik målpris. I avtaleåret 2022–2023 er det imidlertid ikke avtalt noen målpris for oljefrø. Oljefrø er dermed i år i samme kategori som erter til modning, som heller ikke har målpris. Felleskjøpet Agri publiserer normalt en oversikt over gjennomsnittspriser for varer uten målpris i sin Kornguide for sesongen, og denne har tidligere vært grunnlag for vår beregning av satsen for erter til modning. Grunnet den uforutsigbare situasjonen på verdensmarkedet har ikke FKA publisert en slik oversikt i år, men publiserer heller ukentlige noteringspriser på sine nettsider. For oljefrø og erter til modning har vi derfor tatt utgangspunkt i noteringspris fra Felleskjøpet Agri fra uke 50 2022.

I satsberegningene for korn, oljefrø og erter til modning har vi trukket fra kostnader til frakt og tørking for å finne varenes verdi før tresking. Tørkekostnadene er hentet fra Felleskjøpet Agris tørketabell, som angir satser for nedtørking til basis vanninnhold. Vi har brukt satsen som er nærmest den gjennomsnittlige vannprosenten til vare som er levert til kornmottak i august og september de fem siste årene. Vi antar at vare levert i disse månedene er mest representativ for avlinger som det søkes tilskudd for.

Fraktsatsen er hentet fra Totalkalkylen 2022. NIBIO beregner satsen ved å samle inn fraktpriser fra de store møllene i Norge og vekter prisene ut fra mengde innveid korn på de ulike møllene.

Erter og bønner til konserver har heller ikke målpris. Prisgrunnlaget er avtalte priser til produsent i henhold til Kontraktdyrkernes landslag. Som for andre grønnsaker til industri er siste oppdaterte priser lagt til grunn, som innebærer oppnådde priser i 2022.

For engfrø har vi lagt til grunn netto oppgjørpriser som er avtalt mellom Norsk Frøavlerlag og såvarefirmaene. Såfrøprodusentene trekkes ikke for frakt og tørking av såfrø av basiskvalitet. Tørking av såfrø utføres i praksis i sin helhet på gården, men kostnaden er liten og inngår i regnskapet for korntørking.

2.1 Hvete

Målpris, kr/kg	4,80
Andel av målpris utbetalt	0,93
Oppnådd pris, kr/kg	4,49
Frakt, kr/kg	-0,16
Tørkekostnad, kr/kg	-0,09
Beregnet verdi, kr/kg	4,24

Vi anbefaler at satsen for hvete settes til kr 4,25 per kg.

2.2 Rug/ruhvete

Målpris, kr/kg	4,32
Andel av målpris utbetalt	0,95
Oppnådd pris, kr/kg	4,10
Frakt, kr/kg	-0,16
Tørkekostnad, kr/kg	-0,09
Beregnet verdi, kr/kg	3,86

Vi anbefaler at satsen for rug/ruhvete settes til kr 3,85 per kg.

2.3 Bygg

Målpris, kr/kg	4,06
Andel av målpris utbetalt	0,95
Oppnådd pris, kr/kg	3,87
Frakt, kr/kg	-0,16
Tørkekostnad, kr/kg	-0,11
Beregnet verdi, kr/kg	3,60

Vi anbefaler at satsen for bygg settes til kr 3,60 per kg.

2.4 Havre

Målpris, kr/kg	3,93
Andel av målpris utbetalt	0,96
Oppnådd pris, kr/kg	3,78
Frakt, kr/kg	-0,16
Tørkekostnad, kr/kg	0,02
Beregnet verdi, kr/kg	3,64

Vi anbefaler at satsen for havre settes til kr 3,65 per kg.

2.5 Oljefrø

Noteringspris uke 50 2022, kr/kg	7,68
Frakt, kr/kg	-0,16
Tørkekostnad, kr/kg	-0,25
Beregnet verdi, kr/kg	7,27

Vi anbefaler at satsen for oljefrø settes til kr 7,25 per kg.

2.6 Erter til modning

Noteringspris uke 50 2022, kr/kg	5,35
Frakt, kr/kg	-0,16
Tørkekostnad, kr/kg	-0,08
Beregnet verdi, kr/kg	5,11

Vi anbefaler at satsen for erter til modning settes til kr 5,10 per kg.

2.7 Erter og bønner til konserveres

Prisgrunnlaget er netto oppgjørpris til produsent i 2022–2023, i henhold til Kontraktdyrkernes landslag. Erter og bønner til konserveres gjøres opp til produsent uten trekk.

Vi anbefaler at satsen for erter og bønner til konserveres settes til kr 4,70 per kg.

2.8 Engfrø

Det er stor variasjon i oppgjørprisene på ulike engfrøarter og betydelige avlingsforskjeller. Artene er derfor delt i tre grupper etter prisnivå, som tidligere. I gruppe 2, «Timotei, engsvingel m.fl.», har vi i år lagt til arten strandsvingel. Denne arten er relativt ny i Norge, og var derfor ikke med i forrige satsberegning. Samtidig har arten krypkvein gått ut av gruppe 3, «Engrapp, kløver m.fl.».

2.8.1 Raigras

Art	Raigras
Pris, kr/kg	19,08

Vi anbefaler at satsen for raigras settes til kr 19,10 per kg.

2.8.2 Timotei, engsvingel m.fl.

Art	Timotei	Engsvingel	Hundegras	Rødsvingel	Strandsvingel
Pris, kr/kg	32,58	44,00	42,00	40,00	42,00

Vi anbefaler at satsen for timotei, engsvingel, hundegras, rødsvingel og strandsvingel settes til kr 40,10 per kg.

2.8.3 Engrapp, kløver m.fl.

Art	Engrapp	Rødkløver	Hvitkløver	Engkvein	Strandrør	Bladfaks	Sauesvingel
Pris, kr/kg	81,00	99,00	100,00	130,00	160,00	65,00	77,50

Vi anbefaler at satsen for engrapp, rødkløver og hvitkløver settes til kr 93,30 per kg og at engkvein, strandrør, bladfaks og sauesvingel er inkludert i denne gruppen.

3 Grovfôr

I denne gruppen er det beregnet satser for:

- Grovfôr salgsproduksjon
- Grovfôr i foretak med husdyr

Satsene i gruppen er utledet fra gjennomsnittlig pris og fôrkonsentrasjon på kraftfôr til drøvtyggere, som er hentet fra Totalkalkylen for jordbruket. Prisen på økologisk kraftfôr er ikke med i beregningsgrunnlaget.

3.1 Grovfôr salgsproduksjon

Denne satsen tilsvare verdien til en fôrenhet, omregnet til høy. Satsen kan også benyttes for andre typer grovfôr hvis disse omregnes til høy.

	År	2020	2021	2022	Gjennomsnitt 2020-2022
Pris kraftfôr til drøvtygger, kr/kg		3,94	4,01	4,47	4,14
Fôrenhetskonsentrasjon kraftfôr, FEm/kg		0,94	0,94	0,94	0,94
Pris per fôrenhet, kr/Fem		4,18	4,25	4,74	4,39
Mengde høy per fôrenhet, kg/FEm		1,55	1,55	1,55	1,55
Pris høy, kr/kg		2,70	2,74	3,06	2,83

Vi anbefaler at satsen for grovfôr for salg settes til kr 2,85 per kg høy eller «høy-ekvivalenter».

3.2 Grovfôr i foretak med husdyr

Denne satsen tilsvare verdien til en fôrenhet og er oppgitt i kr/FEm.

	År	2020	2021	2022	Gjennomsnitt 2020-2022
Pris kraftfôr til drøvtygger, kr/kg		3,94	4,01	4,47	4,14
Fôrenhetskonsentrasjon kraftfôr, FEm/kg		0,94	0,94	0,94	0,94
Pris per fôrenhet, kr/Fem		4,18	4,25	4,74	4,39

Vi anbefaler at satsen for grovfôr i foretak med husdyr settes til kr 4,40 per FEm.

4 Potet

I denne gruppen er det beregnet satser for:

- Potet til konsum
- Spesialpotet
- Potet til industri

Satsene i gruppen baserer seg på registrerte oppgjørpriser (noteringspriser) til produsent for vanlige poteter og spesialpoteter til konsum, og avtalte priser mellom produsenter og industribedrifter for industripotet. Landbruksdirektoratet er kilde for priser på poteter til konsum, mens Kontraktdyrkernes landslag er kilde for priser på industripoteter.

Prisen på poteter til konsummarkedet varierer noe fra år til år. Netto utbetalt pris til produsent for årene 2020 og 2021 er lagt til grunn og er vektet mot omsatte mengder i hvert enkelt år. Deretter er et gjennomsnitt over år beregnet. Prisene på industripotet er kontraktsfestet og har de siste årene hatt en jevn stigning. Et vektet gjennomsnitt av priser og kontraherte mengder for 2022 er lagt til grunn.

Fraktkostnader for transport fra gården til pakkeri er beregnet for konsum- og spesialpoteter, og er trukket fra i satsene.

Distriktstilskudd til potetproduksjon i Nord Norge har vært en del av satsberegningen tidligere. I tabellene under potet til konsum, og spesialpoteter er disse lagt til i beregningene også denne gangen, men vi ser at det kan gi skjevfordeling i utbetaling av satser ved produksjonssvikt. Vi anbefaler at det vurderes om distriktstilskuddet kan tas ut av satsene og gis i tillegg for produksjoner med svikt i Nord Norge.

Andelen av distriktstilskuddet som er lagt til prisen på konsumpoteter er basert på faktisk omsetning i Nord-Norge og totalt for landet. Vi har lagt til grunn at en relativt større andel av spesialpoteter dyrkes i Nord-Norge. Distriktstilskuddet er ikke lagt til for industripotet, da det ikke foregår produksjon til industri i Nord-Norge.

4.1 Potet til konsum

År	2020	2021
Pris, kr/kg	6,00	5,95
Vektet pris for perioden, kr/kg		5,97
Distriktstilskudd (10 %), kr/kg		0,19
Frakt, kr/kg		-0,22
Pris for salgbar avling klasse 1 (70 %), kr/kg		4,16
Pris for avrens (30 %), kr/kg		0,15
Gjennomsnittspris for alle poteter, kr/kg		4,31

Ti prosent av satsen for distriktstilskuddet til potetproduksjon i Nord-Norge er lagt til og fraktkostnader er trukket fra. Den nye satsen for tilskudd er beregnet ved at 70 prosent av potetleveransen blir godtgjort med prisen på konsumpotet, mens de resterende 30 prosent (avrens) blir godtgjort med 50 øre per kg.

Vi anbefaler at satsen for potet til konsum settes til:

- **kr 4,30 per kg hvis distriktstilskuddet skal regnes med.**
- **kr 4,20 per kg hvis distriktstilskuddet ikke skal regnes med i satsen.**

Satsen dekker både salgbar avling klasse 1 til konsum og avrenspoteter.

4.2 Spesialpotet

År	2020	2021
Pris, kr/kg	8,13	8,33
Vektet pris for perioden, kr/kg		8,23
Distriktstilskudd (20 %), kr/kg		0,38
Frakt, kr/kg		-0,22
Pris for salgbar avling klasse 1 (70 %), kr/kg		6,46
Pris for avrens (30 %), kr/kg		0,12
Gjennomsnittspris for alle poteter, kr/kg		6,58

20 prosent av distriktstilskuddssatsen til potetproduksjon i Nord-Norge er lagt til og fraktkostnader er trukket fra. I fastsettingen av satsen for spesialpoteter har vi lagt til grunn de samme prinsippene for salgbar avling som for vanlige konsumpoteter.

I gruppen for spesialpoteter inngår ferskpotet (nypoteter) høstet innen 31. juli. Definisjonen av ferskpotet er knyttet opp mot målprisen på potet, som er høy til slutten av juli. Andre typer poteter som inngår i gruppen er mandelpotet, spesialsorter, samt settepotet.

Vi anbefaler at satsen for spesialpotet settes til:

- **kr 6,60 per kg hvis distriktstilskuddet skal regnes med.**
- **kr 6,30 per kg hvis distriktstilskuddet ikke skal regnes med i satsen.**

Satsen dekker både salgbar avling klasse 1 til konsum og avrenspoteter.

4.3 Potet til industri

Et vektet gjennomsnitt av priser og omsatte mengder for 2022 er beregnet til kr 3,30 per kg. Distriktstilskudd er ikke lagt til, og frakt er trukket fra i satsene.

Vi anbefaler at satsen for potet til industri settes til kr 3,30 per kg.

5 Grønnsaker

I denne gruppen er det beregnet satser for:

- Kålrot til konsum
- Hodekål til konsum
- Hodekål til industri
- Blomkål til konsum
- Blomkål til industri
- Brokkoli
- Rosenkål til konsum
- Rosenkål til industri
- Kinakål
- Rødbeter til konsum
- Rødbeter til industri
- Knollselleri til konsum
- Knollselleri til industri
- Purre til konsum
- Purre til industri
- Løk
- Sylteagurk
- Gulrot til konsum
- Gulrot til industri
- Salat på friland til konsum
- Salat på friland til industri
- Isbergsalat til konsum
- Isbergsalat til industri

Satsene i gruppen tar utgangspunkt i registrerte oppgjørpriser (noteringspriser) til produsent for produkter til konsum og avtalte priser mellom produsenter og industribedrifter for produkter til industri.

Prisen på grønnsaker til konsummarkedet varierer noe fra år til år. Netto utbetalt pris til produsent for årene 2020 og 2021 er lagt til grunn og er vektet mot omsatte mengder i hvert enkelt år. Deretter er et gjennomsnitt over år beregnet.

Produkter til industrien har steget jevnt i pris over år. Siste oppdaterte priser, er hovedsakelig avtalte priser for 2022, og er brukt som grunnlag i beregningene. Landbruksdirektoratet er kilde for prisene på grønnsaker til konsum, mens Kontraktdyrkernes landslag og industribedrifter er kilde for priser på produkter til industri.

Fraktkostnader er beregnet per kg for hver enkelt vekst og er trukket fra i satsene. For konsumprodukter gjelder frakt fra gården til markedet, og for produkter til industri fra gården til fabrikk. For produkter til industri har vi lagt til grunn nettopriser levert fabrikk, der produsenten står for frakten.

Emballasje er beregnet for hver enkelt vekst og er trukket fra i satsene for alle produkter til konsum. Emballasje er ikke trukket fra i satsene til produkter til industri, fordi oppgjørpris er nettopris levert fabrikk, og kjøper står for emballasjen.

Vi har lagt til grunn at alle grønnsaker, med unntak av løk og gulrot, blir pakket på gården. Sortering- og pakkekostnader er ikke trukket fra i satsene, i likhet med beregninger i Totalkalkylen. Løk og gulrot blir pakket på pakkeri. Sorterings- og pakkekostnader er beregnet for løk og gulrot og trukket fra i satsene.

Distriktstilskudd til frukt, bær og veksthusgrønnsaker omfatter salat på friland, og har vært en del av satsberegningen tidligere. I tabellene er disse lagt til i beregningene også denne gangen, men vi ser at det kan gi skjevfordeling i utbetaling av satser ved produksjonssvikt. Vi anbefaler at det vurderes om distriktstilskuddet kan tas ut av satsene og gis i tillegg for produksjoner som har krav på det i riktig sone.

5.1 Kålrot

Kålrot til industri utgjør en svært liten del av den totale produksjonen av kålrot. Samtidig er prisforskjellen mellom produktet til konsum og til industri relativt liten. Vi har ikke tatt hensyn til industriproduksjonen i beregningen av sats.

År	2020	2021
Pris, kr/kg	9,87	10,04
Vektet pris for perioden, kr/kg		9,96
Frakt, kr/kg		-0,38
Emballasje, kr/kg		-0,67
Gjennomsnittspris, kr/kg		8,90

Kostnader til frakt og emballasje er trukket fra.

Vi anbefaler at satsen for kålrot settes til kr 8,90 per kg.

5.2 Hodekål til konsum

År	2020	2021	2020	2021
Type	Rødkål	Rødkål	Hvitkål	Hvitkål
Pris, kr/kg	8,98	9,63	8,05	8,50
Vektet pris for perioden, kr/kg		9,31		8,27
Vektet pris hvitkål og rødkål (95 % hvit)				8,33
Frakt, kr/kg				-0,38
Emballasje, kr/kg				-0,71
Gjennomsnittspris, kr/kg				7,23

Kostnader til frakt og emballasje er trukket fra.

Vi anbefaler at satsen for hodekål til konsum settes til kr 7,20 per kg.

5.3 Hodekål til industri

År	2022	2022
Type	Rødkål	Hvitkål
Pris, kr/kg	3,65	3,03
Vektet pris hvitkål og rødkål (25 %), kr/kg		3,18
Frakt, kr/kg		-0,30
Gjennomsnittspris, kr/kg		2,88

Kostnader til frakt er trukket fra.

Vi anbefaler at satsen for hodekål til industri settes til kr 2,90 per kg.

5.4 Blomkål til konsum

År	2020	2021
Pris, kr/kg	17,86	17,83
Vektet pris for perioden, kr/kg		17,85
Frakt, kr/kg		-0,51
Emballasje, kr/kg		-1,48
Gjennomsnittspris, kr/kg		15,85

Kostnader til frakt og emballasje er trukket fra.

Vi anbefaler at satsen for blomkål til konsum settes til kr 15,90 per kg.

5.5 Blomkål til industri

År	2022
Pris, kr/kg	8,47
Frakt, kr/kg	-0,45
Gjennomsnittspris, kr/kg	8,02

Kostnader til frakt er trukket fra.

Vi anbefaler at satsen for blomkål til industri setter til kr 8,00 per kg.

5.6 Brokkoli

Brokkoli til industri utgjør en svært liten del av den totale produksjonen av brokkoli. Vi har lagt til grunn at det ikke er behov for en egen sats for brokkoli til industri og har heller ikke tatt hensyn til denne produksjonen i beregningene av sats, fordi den ikke påvirker beregningene i noen grad.

År	2020	2021
Pris, kr/kg	29,08	29,83
Vektet pris for perioden, kr/kg		29,45
Frakt, kr/kg		-0,64
Emballasje, kr/kg		-1,83
Gjennomsnittspris, kr/kg		26,99

Kostnader til frakt og emballasje er trukket fra.

Vi anbefaler at satsen for brokkoli settes til kr 27,00 per kg.

5.7 Rosenkål til konsum

År	2020	2021
Pris, kr/kg	42,23	45,30
Vektet pris for perioden, kr/kg		43,76
Frakt, kr/kg		-0,51
Emballasje, kr/kg		-2,03
Gjennomsnittspris, kr/kg		41,22

Kostnader til frakt og emballasje er trukket fra.

Vi anbefaler at satsen for rosenkål til konsum settes til kr 41,20 per kg.

5.8 Rosenkål til industri

År	2022
Pris, kr/kg	12,75
Frakt, kr/kg	-0,35
Gjennomsnittspris, kr/kg	12,40

Kostnader til frakt er trukket fra.

Vi anbefaler at satsen for rosenkål til industri settes til kr 12,40 per kg.

5.9 Kinakål

Kinakål til industri utgjør en svært liten del av den totale produksjonen av kinakål. Samtidig er prisforskjellen mellom produktet til konsum og til industri liten. Vi har heller ikke tatt hensyn til industriproduksjonen i beregningen av sats.

År	2020	2021
Pris, kr/kg	16,62	17,14
Vektet pris for perioden, kr/kg		16,88
Frakt, kr/kg		-0,51
Emballasje, kr/kg		-2,67
Gjennomsnittspris, kr/kg		13,70

Kostnader til frakt og emballasje er trukket fra.

Vi anbefaler at satsen for kinakål settes til kr 13,70 per kg.

5.10 Rødbeter til konsum

År	2020	2021
Pris, kr/kg	13,50	14,92
Vektet pris for perioden, kr/kg		14,21
Frakt, kr/kg		-0,38
Emballasje, kr/kg		-0,71
Gjennomsnittspris, kr/kg		13,12

Kostnader til frakt og emballasje er trukket fra.

Vi anbefaler at satsen for rødbeter til konsum settes til kr 13,10 per kg.

5.11 Rødbeter til industri

År	2022
Pris, kr/kg	3,30
Frakt, kr/kg	-0,30
Gjennomsnittspris, kr/kg	3,00

Kostnader til frakt er trukket fra.

Vi anbefaler at satsen for rødbeter til industri settes til kr 3,00 per kg.

5.12 Knollselleri til konsum

År	2020	2021
Pris, kr/kg	20,49	20,69
Vektet pris for perioden, kr/kg		20,59
Frakt, kr/kg		-0,38
Emballasje, kr/kg		-2,00
Gjennomsnittspris, kr/kg		18,21

Kostnader til frakt og emballasje er trukket fra.

Vi anbefaler at satsen for knollselleri til konsum settes til kr 18,20 per kg.

5.13 Knollselleri til industri

År	2022
Pris, kr/kg	6,16
Frakt, kr/kg	-0,30
Gjennomsnittspris, kr/kg	5,86

Kostnader til frakt er trukket fra.

Vi anbefaler at satsen for knollselleri til industri settes til kr 5,90 per kg.

5.14 Purre til konsum

År	2020	2021
Pris, kr/kg	20,48	21,32
Vektet pris for perioden, kr/kg		20,90
Frakt, kr/kg		-0,45
Emballasje, kr/kg		-1,40
Gjennomsnittspris, kr/kg		19,10

Kostnader til frakt og emballasje er trukket fra.

Vi anbefaler at satsen for purre til konsum settes til kr 19,10 per kg.

5.15 Purre til industri

År	2022
Pris, kr/kg	11,37
Frakt, kr	-0,35
Gjennomsnittspris, kr/kg	11,02

Kostnader til frakt er trukket fra.

Vi anbefaler at satsen for purre til industri settes til kr 11,00 per kg.

5.16 Løk

Vi har lagt til grunn at løk primært selges til konsum, men at utsortert løk på pakkeri kan benyttes til industriformål og gjøres opp med en lavere pris.

År	2020	2021	2020	2021
Type	Rød kepaløk	Rød kepaløk	Gul kepaløk	Gul kepaløk
Pris, kr/kg	11,96	12,48	8,10	8,40
Vektet pris for perioden, kr/kg		12,22		8,25
Vektet pris gul løk og rød løk (70 % gul)				9,44
Frakt, kr/kg				-0,38
Emballasje, pakking, sortering kr/kg				-1,30
Pris salgbar avling klasse 1 (80 %)				6,21
Pris løk til industri (15 %)				0,30
Svinn (5 %)				-
Gjennomsnittspris, kr/kg				6,51

Kostnader til frakt, emballasje, sortering og pakking er trukket fra.

Vi anbefaler at satsen for løk settes til kr 6,50 per kg.

5.17 Sylteagurk

År	2022
Pris, kr/kg	8,53
Frakt, kr/kg	-0,30
Gjennomsnittspris, kr/kg	8,23

Kostnader til frakt er trukket fra.

Vi anbefaler at satsen for sylteagurk settes til kr 8,20 per kg.

5.18 Gulrot til konsum

Vi har lagt til grunn at avrens blir solgt som kufôr eller til industriformål i noen deler av landet, og har utarbeidet et veid anslag for prisen på landsbasis.

År	2020	2021
Pris, kr/kg	10,49	10,86
Vektet pris for perioden, kr/kg		10,67
Frakt, kr/kg		-0,51
Emballasje, pakking, sortering kr/kg		-3,09
Pris salgbar avling klasse 1 (73 %)		5,17
Pris andre formål (27 %)		0,16
Gjennomsnittspris, kr/kg		5,33

Kostnader til frakt, emballasje, sortering og pakking er trukket fra.

Vi anbefaler at satsen for gulrot til konsum settes til kr 5,30 per kg.

5.19 Gulrot til industri

År	2022
Pris, kr/kg	2,33
Frakt, kr/kg	-0,30
Gjennomsnittspris, kr/kg	2,03

Kostnader til frakt er trukket fra.

Vi anbefaler at satsen for gulrot til industri settes til kr 2,00 per kg.

5.20 Salat på friland til konsum

Salat på friland til konsum er beregnet som et vektet gjennomsnitt av omsetningen av salattypene lollosalat og hjertesalat.

År	2020	2021
Pris, kr/kg	44,17	47,53
Vektet pris for perioden, kr/kg		45,85
Distriktstilskudd kr/kg		5,73
Frakt, kr/kg		-1,54
Emballasje, kr/kg		-3,69
Gjennomsnittspris, kr/kg		46,35

Distriktstilskudd til frukt, bær og veksthusgrønnsaker er inkludert i satsen. Tilskuddssatsen som er benyttet for salat er et rent gjennomsnitt av satser for alle distrikter. Kostnader til frakt og emballasje er trukket fra.

Vi anbefaler at satsen for salat på friland til konsum settes til:

- **kr 46,40 per kg hvis distriktstilskuddet skal regnes med i satsen.**
- **kr 40,60 per kg hvis distriktstilskuddet ikke skal regnes med i satsen.**

5.21 Salat på friland til industri

År	2022
Pris, kr/kg	18,46
Distriktstilskudd, kr/kg	4,60
Frakt, kr/kg	-0,75
Gjennomsnittspris, kr/kg	22,31

Distriktstilskudd for frukt, bær og veksthusgrønnsaker er lagt til og kostnader til frakt er trukket fra.

Vi anbefaler at satsen for salat på friland til industri settes til:

- **kr 22,30 per kg hvis distriktstilskuddet skal regnes med i satsen.**
- **kr 17,70 per kg hvis distriktstilskuddet ikke skal regnes med i satsen.**

5.22 Isbergsalat til konsum

År	2020	2021
Pris, kr/kg	20,65	22,30
Vektet pris for perioden, kr/kg		21,48
Distriktstilskudd kr/kg		3,40
Frakt, kr/kg		-1,15
Emballasje, kr/kg		-2,38
Gjennomsnittspris, kr/kg		21,34

Distriktstilskudd for frukt, bær og veksthusgrønnsaker er inkludert i satsen. Tilskuddssatsen som er benyttet for salat er et rent gjennomsnitt av satser for alle distrikter. Kostnader til frakt og emballasje er trukket fra.

Vi anbefaler at satsen for isberg til konsum settes til:

- **kr 21,30 per kg hvis distriktstilskuddet skal regnes med i satsen.**
- **kr 17,90 per kg hvis distriktstilskuddet ikke skal regnes med i satsen.**

5.23 Isbergsalat til industri

År	2022
Pris, kr/kg	11,44
Distriktstilskudd, kr/kg	3,40
Frakt, kr/kg	-0,60
Gjennomsnittspris, kr/kg	14,24

Distriktstilskudd for frukt, bær og veksthusgrønnsaker er lagt til og kostnader til frakt er trukket fra.

Vi anbefaler at satsen for isberg til industri settes til:

- **kr 14,20 per kg hvis distriktstilskuddet skal regnes med i satsen.**
- **kr 10,80 per kg hvis distriktstilskuddet ikke skal regnes med i satsen.**

6 Frukt

I denne gruppen er det beregnet satser for:

- Epler
- Epler til press
- Pærer
- Plommer
- Moreller
- Kirsebær

Satsene i gruppen tar utgangspunkt i registrerte oppgjørpriser (noteringspriser) til produsent for produkter til konsum og avtalte priser mellom produsenter og industribedrifter for produkter til industri.

Prisen på frukt til konsum varierer noe fra år til år. Netto utbetalt pris til produsent for årene 2020 og 2021 er lagt til grunn for alle fruktslag, med unntak av kirsebær. Prisen er vektet mot omsatt mengde i hvert enkelt år. Deretter er et gjennomsnitt over år beregnet. Produkter til industri har steget i pris over år. Prisen fra 2022 er lagt til grunn for beregningene av ny sats for kirsebær og epler til press. Landbruksdirektoratet er kilde for prisene på frukt til konsum, mens Gartnerhallen, fruktpakkerier og saftprodusenter er kilde for priser på pressfrukt og kirsebær.

Fraktkostnader er beregnet per kg for hver enkelt vekst og trukket fra. Unntaket er kirsebær, der oppgjørpris er oppgitt uten frakt.

Vi har lagt til grunn at frukt til konsum pakkes på pakkeri. Emballasje-, sorterings- og pakkekostnader er beregnet for hver enkelt vekst og trukket fra for epler, pærer, plommer og moreller.

Distriktstilskudd til frukt, bær og veksthusgrønnsaker har vært en del av satsberegningen tidligere. I tabellene er disse lagt til i beregningene også denne gangen, men vi ser at det kan gi skjevfordeling i utbetaling av satser ved produksjonssvikt. Vi anbefaler at det vurderes om distriktstilskuddet kan tas ut av satsene og gis i tillegg for produksjoner som har krav på det i riktig sone. Tilskuddssatsen som er benyttet for frukt er et vektet gjennomsnitt av satsene i alle soner.

6.1 Epler til konsum

År	2020	2021
Pris, kr/kg	17,92	17,96
Vektet pris for perioden, kr/kg		17,94
Distriktstilskudd kr/kg		9,20
Emballasje, pakking, sortering, frakt kr/kg		-6,71
Gjennomsnittspris, kr/kg		20,43

Distriktstilskudd til frukt, bær og veksthusgrønnsaker er inkludert i satsen. Kostnader til frakt, emballasje, sortering og pakking er trukket fra.

Vi anbefaler at satsen for epler til konsum settes til:

- **kr 20,40 per kg hvis distriktstilskuddet skal regnes med i satsen.**
- **kr 11,20 per kg hvis distriktstilskuddet ikke skal regnes med i satsen.**

6.2 Epler til press

Prisen for pressepler som går til saft og konsentrat er lagt til grunn for den delen av avlingen som blir utsortert på gården og på pakkeriet. Disse eplene holder ikke kravene til konsumkvalitet. I tillegg gjelder prisen for epler som blir produsert særskilt til press.

År	2022
Pris, kr/kg	6,50
Distriktstilskudd, kr/kg	4,65
Frakt kr/kg	-0,65
Gjennomsnittspris, kr/kg	10,50

Distriktstilskudd til frukt, bær og veksthusgrønnsaker er inkludert i satsen. Kostnader til frakt er trukket fra.

Vi anbefaler at satsen for epler til press settes til:

- **kr 10,50 per kg hvis distriktstilskuddet skal regnes med i satsen.**
- **kr 5,90 per kg hvis distriktstilskuddet ikke skal regnes med i satsen.**

6.3 Pærer

År	2020	2021
Pris, kr/kg	18,06	18,55
Vektet pris for perioden, kr/kg		18,30
Distriktstilskudd kr/kg		9,20
Emballasje, pakking, sortering, frakt kr/kg		-7,52
Pris salgbar avling klasse 1 (95 %)		18,99
Pris for utsortert vare (5 %)		-
Gjennomsnittspris, kr/kg		18,99

Distriktstilskudd til frukt, bær og veksthusgrønnsaker er inkludert i satsen. Kostnader til frakt, emballasje, sortering og pakking er trukket fra.

Vi anbefaler at satsen for pærer settes til:

- **kr 19,00 per kg hvis distriktstilskuddet skal regnes med i satsen.**
- **kr 10,30 per kg hvis distriktstilskuddet ikke skal regnes med i satsen.**

6.4 Plommer

År	2020	2021
Pris, kr/kg	35,67	33,15
Vektet pris for perioden, kr/kg		34,41
Distriktstilskudd kr/kg		9,20
Emballasje, pakking, sortering, frakt kr/kg		-8,39
Pris salgbar avling klasse 1 (85 %)		29,94
Pris for utsortert vare (15 %)		-
Gjennomsnittspris, kr/kg		29,94

Distriktstilskudd til frukt, bær og veksthusgrønnsaker er inkludert i satsen. Kostnader til frakt, emballasje, sortering og pakking er trukket fra.

Vi anbefaler at satsen for plommer settes til:

- **kr 30,00 per kg hvis distriktstilskuddet skal regnes med i satsen.**
- **kr 22,10 per kg hvis distriktstilskuddet ikke skal regnes med i satsen.**

6.5 Moreller

År	2020	2021
Pris, kr/kg	77,09	77,84
Vektet pris for perioden, kr/kg		77,46
Distriktstilskudd kr/kg		11,13
Emballasje, pakking, sortering, frakt kr/kg		-10,75
Pris salgbar avling klasse 1 (90 %)		70,06
Pris for utsortert vare (10 %)		-
Gjennomsnittspris, kr/kg		70,06

Distriktstilskudd til frukt, bær og veksthusgrønnsaker er inkludert i satsen. Kostnader til frakt, emballasje, sortering og pakking er trukket fra.

Vi anbefaler at satsen for moreller settes til:

- **kr 70,00 per kg hvis distriktstilskuddet skal regnes med i satsen.**
- **kr 60,00 per kg hvis distriktstilskuddet ikke skal regnes med i satsen.**

6.6 Kirsebær

Ar	2022
Pris, kr/kg	9,71
Distriktstilskudd, kr/kg	2,00
Gjennomsnittspris, kr/kg	11,71

Distriktstilskudd til frukt, bær og veksthusgrønnsaker er inkludert i satsen. I henhold til prisavtalen er ingen kostnader trukket fra.

Vi anbefaler at satsen for kirsebær settes til:

- **kr 11,70 per kg hvis distriktstilskuddet skal regnes med i satsen.**
- **kr 9,70 per kg hvis distriktstilskuddet ikke skal regnes med i satsen.**

7 Bær

I denne gruppen er det beregnet satser for:

- Jordbær til konsum
- Bringebær til konsum
- Jordbær og bringebær til industri
- Solbær til industri
- Hageblåbær/kostbare bær til konsum

Satsene i gruppen tar utgangspunkt i registrerte oppgjørpriser (noteringspriser) til produsent for produkter til konsum og avtalte priser mellom produsenter og industribedrifter for produkter til industri.

Prisen på bær til konsum varierer noe fra år til år. Netto utbetalt pris til produsent for årene 2020 og 2021 er lagt til grunn og vektet mot omsatt mengde i hvert enkelt år. Deretter er et gjennomsnitt over år beregnet. Produkter til industri har steget i pris over år. Prisen for 2022 er derfor lagt til grunn for bringebær til industri, jordbær til industri og solbær til industri. Landbruksdirektoratet er kilde for priser på jordbær og bringebær til konsum, produsenter for prisen på hageblåbær, mens Gartnerhallen er kilde for priser på bær til industri.

Fraktkostnader er beregnet for hver enkelt vekst og trukket fra for alle bær, med unntak av solbær til industri, som har egen prisavtale.

Emballasjekostnader er beregnet for hver enkelt vekst og trukket fra. For bær til industri er det gjort en vurdering av kostnader der det ikke går frem annet av prisavtalen.

Vi har lagt til grunn at alle bær pakkes på gården. Sorterings- og pakkekostnader er derfor ikke trukket fra, i tråd med beregninger i Totalkalkylen.

Distriktstilskudd til frukt, bær og veksthusgrønnsaker har vært en del av satsberegningen tidligere. I tabellene er disse lagt til i beregningene også denne gangen, men vi ser at det kan gi skjevfordeling i utbetaling av satser ved produksjonssvikt. Vi anbefaler at det vurderes om distriktstilskuddet kan tas ut av satsene og gis i tillegg for produksjoner som har krav på det i riktig sone. Tilskuddssatsen som er benyttet for bær er et rent gjennomsnitt av satsene i alle soner.

7.1 Jordbær til konsum

År	2020	2021
Pris, kr/kg	62,37	71,70
Vektet pris for perioden, kr/kg		67,03
Distriktstilskudd kr/kg		8,57
Frakt, kr/kg		-1,41
Emballasje, kr/kg		-4,43
Gjennomsnittspris, kr/kg		69,77

Distriktstilskudd til frukt, bær og veksthusgrønnsaker er inkludert i satsen. Kostnader til frakt og emballasje er trukket fra.

Vi anbefaler at satsen for jordbær til konsum settes til:

- **kr 69,80 per kg hvis distriktstilskuddet skal regnes med i satsen.**
- **kr 61,20 per kg hvis distriktstilskuddet ikke skal regnes med i satsen.**

7.2 Bringebær til konsum

År	2020	2021
Pris, kr/kg	97,00	99,49
Vektet pris for perioden, kr/kg		98,24
Distriktstilskudd kr/kg		8,57
Frakt, kr/kg		-1,79
Emballasje, kr/kg		-4,19
Gjennomsnittspris, kr/kg		100,83

Distriktstilskudd til frukt, bær og veksthusgrønnsaker er inkludert i satsen. Kostnader til frakt og emballasje er trukket fra.

Vi anbefaler at satsen for bringebær til konsum settes til:

- **kr 100,80 per kg hvis distriktstilskuddet skal regnes med i satsen.**
- **kr 92,30 per kg hvis distriktstilskuddet ikke skal regnes med i satsen.**

7.3 Jordbær og bringebær til industri

År	2022	2022
Type	Jordbær	Bringebær
Pris kr/kg	40,50	37,45
Vektet pris for perioden, kr/kg		38,69
Distriktstilskudd kr/kg		2,00
Frakt til lager, emballasje, innfrysing, kr/kg		-8,92
Gjennomsnittspris, kr/kg		31,77

Distriktstilskudd til frukt, bær og veksthusgrønnsaker er inkludert i satsen. Kostnader til frakt, emballasje og innfrysing med mer er trukket fra.

Vi anbefaler at satsen for jordbær og bringebær til industri settes til:

- **kr 31,80 per kg hvis distriktstilskuddet skal regnes med i satsen.**
- **kr 29,80 per kg hvis distriktstilskuddet ikke skal regnes med i satsen.**

7.4 Solbær til industri

År	2022
Pris kr/kg	9,71
Distriktstilskudd kr/kg	2,00
Gjennomsnittspris, kr/kg	11,71

Distriktstilskudd til frukt, bær og veksthusgrønnsaker er inkludert i satsen. I henhold til prisavtalen er ingen kostnader trukket fra.

Vi anbefaler at satsen for solbær settes til:

- **kr 11,70 per kg hvis distriktstilskuddet skal regnes med i satsen.**
- **kr 9,70 per kg hvis distriktstilskuddet ikke skal regnes med i satsen.**

7.5 Hageblåbær/kostbare bær til konsum

I gruppen for kostbare bær anbefaler vi at alle spesialproduksjoner til konsum inngår, slik som hageblåbær, rips, solbær, stikkelsbær m. fl. Beregningene er basert på hageblåbær.

År	2020	2021
Pris, kr/kg	106,00	106,00
Vektet pris for perioden, kr/kg		106,00
Distriktstilskudd kr/kg		8,57
Frakt, kr/kg		-1,79
Emballasje, kr/kg		-4,19
Gjennomsnittspris, kr/kg		108,59

Distriktstilskudd til frukt, bær og veksthusgrønnsaker er inkludert i satsen. Kostnader til frakt og emballasje er trukket fra.

Vi anbefaler at satsen for kostbare bær som hageblåbær, rips, solbær, stikkelsbær m.fl. settes til:

- **kr 108,60 per kg hvis distriktstilskuddet skal regnes med i satsen.**
- **kr 100,00 per kg hvis distriktstilskuddet ikke skal regnes med i satsen.**

8 Honning

Satsen for produksjonssvikt i honningproduksjonen er basert på vektete priser fra Totalkalkylen for honning solgt til Honningcentralen og andre oppkjøpere og pris for honning ved direkte salg. Prisen inkluderer eventuelle tillegg og tilskudd.

År		2019	2020	2021
Direkte omsatt honning	kr/kg	186	188	195
	tonn	1097	1039	1106
Omsatt via honningcentralen og oppkjøpere	kr/kg	75	75	73
	tonn	533	691	584
Sum omsetning per år, tonn		1630	1730	1690
Vektet pris per år, kr/kg		150	143	153
Gjennomsnitt av vektet pris for perioden 2019 - 2020				148,51

Oppdaterte priser for årene 2019 til 2021 fra Totalkalkylen viser en relativt stabil honningpris sammenliknet med tidligere år. Prisen for direkte omsatt honning har ligget høyt de tre siste årene samtidig med at omsetningen gjennom denne kanalen har økt. Prisen som Honningcentralen har betalt sine leverandører lå høyere enn i perioden 2016–2018. Vi har tatt utgangspunkt i samme metodikk og kilde.

Vi anbefaler at satsen for honning settes til kr 148,50 per kg.

LANDBRUKSDIREKTORATET OSLO

POSTADRESSE:
Postboks 1450 Vika, 0116 Oslo

BESØKSADRESSE:
Stortingsgt. 28, 0161 Oslo

TELEFON: 78 60 60 00

E-POST: postmottak@landbruksdirektoratet.no

LANDBRUKSDIREKTORATET ALTA

BESØKSADRESSE:
Løkkeveien 111, 9510 Alta

LANDBRUKSDIREKTORATET STEINKJER

BESØKSADRESSE:
Skolegata 22, C-bygget, 7713 Steinkjer

www.landbruksdirektoratet.no